اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

فيضانِ امام بُخاري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه

دعائے عطّار: يا ربّ كريم! ثوك چې دا رساله "فيضانِ امام بخاري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه" اولولي يا ئې واوري، هغه ته د امام بُخاري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه د عشقِ رسول نه حصّه عطا كړې او بے حسابه ئې اوبخښې. اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

د درود شريف فضيلت

د الله پاك خوږ حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد فرمائيلي دي: ثوک چې په ما باندې يو ځل درود شريف اوليږي، الله پاك به په هغه باندې لس ځله رحمتونه نازل كړي.
(مسلم شريف، ص172حديث912)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

بيرته بِينا شو (حكايت)

د يو وړوكي ماشوم والد وفات شوے وو، د **الله** پاك كار وو چې په ماشوم والي كښې هغه [ماشوم] په ستركو نابِينا شو. د هغه نيك سيرته والِده صاحِبه ډيره خفه شوه، هغې د خپل بچي علاج هم اوكړو خو د هغه د ستركو نظر بيرته رانغلو، بے وسه مور ئې ډيره پريشانه شوه، هغې به د دې غمه ژړل او د **الله** پاك نه به ئې د خپل بچي د بِينائي بيرته راتلو دُعاګانې كولې، د الله پاك رحمت په جوش كښې راغلو او په هغې نيكه بي بي باندې ئې رحم اوفرمائيلو. داسې اوشو چې يوه شپه د هغې قِسمت بيدار شو، په خوب كښې ورته د الله پاك خليل حضرت اِبراهيم عَلَيْهِ السَّلَام تشريف راوړو او ورته ئې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارشاد اوفرمائيلو: الله پاك ستا د دُعاګانو په وجه ستا د بچي ستركي بينا كړي دي. سحر چي راپاڅيدله نو خپل خوږ ماشوم ئي اوليدلو نو **اَلْحَمْدُلِلّٰه!** د هغه ستركي بينا شوي وے.

(تفهيمُ البُخاری، ج1، ص4 مُلَخَّصاً)

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! آيا تاسو ته معلومه ده چي هغه خوش نصيبه ماشوم څوك وو؟ آو جي! هغه ماشوم وروسته لوئي مُحَدِّث جوړ شو، او هغوئي د امام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه په نوم يادېږي. **د اللّٰهُ رَبُّ الْعِزَّت دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي. اٰمِيْن بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم**

د امام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه تعارُف

امام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه په 13 شوال 194 هجرئ كښي د جُمعي مباركي په ورځ (د أُزبكستان په يو ښار) بُخارا كښي پيدا شو. د هغوئي نوم مُحَمَّد او كنيت ابو عبدُ الله دے. (فتح الباری، ج1، ص452) د هغوئي په القاباتو كښي دا هم دي: اَمِيرُ المُؤمِنين فِي الحديث، حافِظُ الحديث، ناصِرُ الاحاديثِ النَّبَوِيَّه، حِبرُ الاسلام، سَيِّدُ الفُقَهاءِ وَالمُحَدِّثِين، اِمامُ المُسلِمِين او شيخُ المُؤمِنِين وغيره. (سير اعلام النبلاء، ج10، ص299، طبقاتُ الشافعيه الكُبرٰى، ج2، ص212، مقدمه نُزهةُ القاری، ج1، ص106، الاعلام للزركلی، ج6، ص34)

د امام بُخاری رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه والد صاحب

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! د امام بُخاری رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه والد صاحب حضرت اسماعيل بِن ابراهيم رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه د اِمام مالك رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه شاګرد او ولئِ كامل حضرت عبدُالله بِن مبارك رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه صحبت يافته وو. د هغوئي رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه د تقوٰى او پرهيزګارئ عالَم دا وو چي خپل مال و دولت به ئي د شُبهاتو (داسي خيزونه چي د هغي په حلال او

حرام كيدو كښې شك وي د هغې) نه بچ ساتلو. د وفات په وخت كښې ئې ارشاد اوفرمائيلو: زما سره چې څومره مال دے زما د علم مطابق په هغې كښې يو هم شك والا درهم نشته. (ارشاد الساری، ج1، ص55) د الله پاك دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په بركت دِ زمونږه بے حسابه بخښنه اوشي. اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

نہ مجھ کو آزما دُنیا کا مال و زر عطا کر کے عطا کر اپنا غم او چشمِ گریاں یارسولَ الله

(وسائل بخشش مرمم ص 340)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

د نيكو والدينو بركتونه

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! د امام بُخاري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيه د والد تقوٰى او پرهيزګارئ څه شان وو، واقعي شك والا مال نه بچ كيدل لوئ كمال دے، خو افسوس! نن د شك والا مال نه بچ كيدل خو لا لرې خبره ده، خلق د حرامو نه نه بچ كيږي، ياد لرئ! د حرام مال غټ سپيروالے دے، حرام مال د نسلونو كردار بربادولے شي، د خپل اولاد د شريعت و سُنَّت مطابق پالنه كولو سره سره حلال ګټلو او حلال خوړلو ضرور خيال ساتئ، ګني ياد ساتئ! د حرام مال خوړلو سپيروالي په وجه به د قيامت په ورځ سخته سزا دركولے شي، يو دردناك روايت واورئ او دحلال ګټلو، حلال خوړلو فِكر اوكړئ، خدائ دِ نكړي كه چرته مو حرام مال حاصل كړے وي نو د هغې نه رښتيني توبه اوكړئ او د هغې په باره كښې د مفتئِ اسلام نه رهنمائي واخلئ او ځان خلاص كړئ ګني سخته پريشانه كيدے شئ.

د بدنصيبه خاوند او پلار (حكايت)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په روايت کښې دي: د سرې سره تَعَلُّق لرونڪو کښې به ورومبې د هغه بي بي او د هغه اولاد وي، دا ټول (يعنې بي بي، بچي به په ورځ د قيامت) د الله پاك مخے ته ولاړ وي، عرض به اوکړي: اے زمونړه ربه! مونږ ته د دې کس نه زمونړه حق راکړې، ځکه چې ده کله هم مونږ ته د ديني کارونو تعليم نه دې راکړے او ده به په مونږه ”حرام“ خوړلو او مونږ ته د هغې علم نه وو، بيا به هغه کس د ”حرامو په ګټلو“ دومره اووهلے شي چې د هغه غوښه به اورژيږي، بيا به هغه کس د ميزان [د تلے] خوا ته راويستے شي، فرښتې به د غر همره د هغه نيکئ راوړي، نو د هغه بال بچو نه به يو کس په را مخکښې کيدو اووائي: زما نيکئ لږې دي، نو هغه به د هغه د نيکو نه واخلي، دغه شان د هغه د کور افراد به د هغه ټولې نيکئ واخلي او هغه به خپل اهل و عيال ته په ډيره مايوسئ اوګوري او اووائي به: اوس زما په څټ باندې هغه ګناه او ظلمونه پاتي شو کوم چې ما ستاسو د پاره کړي وو. فرښتې به اووائي: دا هغه (بدنصيبه) کس دے د چا نيکئ چې د هغه د کور کسانو واخستې او دا د هغوئي په وجه دوزخ ته لاړو. (قرۃ العیون، ص401، نیکیوں کی جزائیں اور گناہوں کی سزائیں، ص93)

یارب بچالے تُو مجھے نارِ جحیم سے اولاد پر بھی بلکہ جہنّم حرام ہو

(وسائل بخشش مرمم ص 340)

د نيك كار سره د حرامو اخستل خرڅول

د الله پاك آخري نبـي مُحَمَّدِ عربي صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد فرمائيلي دي: د قيامت په ورځ به څه خلق پيش کړے شي د کومو سره چې به د تِهامه د غر برابر نيکئ وي خو چې کله هغوئي راويستلے شي نو الله پاك به د هغوئي ټولې نيکئ باطلې کړي او بيا به هغوئي دوزخ ته غوزار کړے شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عرض اوکړے شو: یـَارَسُـولَ اللہ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم! د دې څه وجه ده؟ ارشاد ئې اوفرمائیلو: هغه خلقو به لمُونځونه کولو، زکوٰة به ئې ورکولو او حج به ئې کولو خو چې کله به د هغوئې مخې ته حرام راغلل نو هغه به ئې اخستلو الله پاك د هغوئې اعمال باطل کړه.

(کتاب الکبائر، ص136)

جوڈ کانیں خیانت سے چمکائیں گے ! کیا اُنہیں زَر کے انبار کام آئیں گے ؟

قہرِ قہار سے کیا بچا پائیں گے ؟ جی نہیں، نارِ دوزخ میں لے جائیں گے

خوفناك آواز

په یو بل حدیثِ پاك کښې دي: چا چې د حرام یو څیز خوړلے وي د هغه په خیټه کښې به اور بل کړے شي او هغه چې کوم وخت د خپل قبر نه را پاڅي ټول مخلوق به د هغه د خوفناك آواز نه اورېېږي تردې چې الله پاك به د مخلوق په مینځ کښې کومه فیصله فرمائي اوبه فرمائي.

(قرة العیون، ص392)

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! که مور و پلار په قرآن و حدیث باندې عمل کوونکي، د الله ویره لرونکي وي نو اولاد به هم د مور وپلار په فیض سره د تقوٰی و پرهیزګارئ په لاره روان وي. د امام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه مور و پلار ته د عبادت و پرهیزګارئ دُنیاوي نفع کومه چې دې حضراتو ته نصیب شوه هغه د هغوئې د ځوئ "اِمامُ المُحَدِّثین" کیدو په صورت کښې نصیب شوه، کوم چې په ټوله دُنیا کښې خلق د "اِمام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه" په نوم سره یاد ساتي او د هغوئې د لیکونکي مشهور کتاب "صحیح بُخاري" د فیضان نه مالا مال کیږي.

بے ادب ماں باآدب اولاد جن سکتی نہیں معدنِ زر معدنِ فولاد بن سکتی نہیں

(c) ketabton.com: The Digital Library

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

د نيك والدينو بركتونه

حضرت عبدُ الله بِن عباس رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُما فرمائی: بيشكه الله پاك د انسان د نيكو كارئ په وجه د هغه اولاد او اولاد، در اولاد [يعني ځامن، نمسي او د نمسو د ځامنو] اصلاح فرمائي او د هغه د نسل او ګاونډيانو حفاظت كوي او هغه ټول د الله له طرفه په پرده او امان كښې اوسي. (تفسير درمنثور، ج5، ص422)

پیر و مرشد پر مرے ماں باپ ہو سدا رحمت اے نانائے حسین

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! د حديثِ پاك په مباركه دُنيا كښې چې كومه مرتبه او مقام امام بُخاري رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ ته حاصل شوي دے د هغې مثال ډير اوچت دے، هغوئي رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ ته په لكونو احاديثِ مباركه زباني ياد وو، په هغوئي رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ باندې د الله پاك او د خوږ نبـي صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم خاص فضل و كرم وو. امام بُخاري رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ يو ځل خوب اوليدلو چې زه د خوږ آقا صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د بدن مبارك نه مچان شړم، په خوب ليدلو ډير پريشانه شو چې د حُضُورِ اكرَم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په مبارك بدن باندې كله هم مچان نه دي ناست. علمائے كرامو د خوب دا تعبير بيان كړو: چې تاسو ته دِ مبارك شي، په احاديثو كښې چې چا [د خپل ځان نه څه الفاظ] ملاؤ كړي دي هغه به تاسو پاك و صاف كړئ.

(مقدمه فتح البارى، الفصل الاول، ج1، ص9)

د اُستاذ نظر كوم ځائ ته اورسولو (حكايت)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت امام محمد بن اسماعيل بُخاري رَحۡمَةُاللهِعَلَيۡه د امام اعظم ابوحنيفه رَحۡمَةُاللهِعَلَيۡه قابل ترين شاګرد اِمام محمد رَحۡمَةُاللهِعَلَيۡه په خدمت بابرکت کښې حاضر شو او په فقه کښې "کتاب الصلوٰة" ئې زده کول شروع کړه. اِمام محمد رَحۡمَةُاللهِعَلَيۡه چې کله د هغوئي طبيعت علمِ حديث طرف ته مائل اوليدلو نو هغوئي ته ئې اوفرمائيل: "تاسو لاړ شئ او علمِ حديث حاصل کړئ." چې کله اِمام بُخاري رَحۡمَةُاللهِعَلَيۡه د خپل اُستاذِ محترم رَحۡمَةُ اللهِعَلَيۡه مشوره قبوله کړه او علمِ حديث حاصلول ئې شروع کړه نو ليدونکو اوليدلو چې هغوئي رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه د ټولو اَئِمَّه حديث نه مخکښې شو.

(راهِ علم، ص36، تعليمُ المُتَعَلِّم، ص52)

د څلويښتو کالو پورې ئې وچه ډوډئ خوړله (حکايت)

اے عاشقانِ اِمام بُخاري! اِمام بُخاري رَحۡمَةُاللهِعَلَيۡه د علم د طلب په دوران کښې بعضې وخت وچ بوټي خوړلي دي او وخت ئې تير کړے دے، هغوئي به په ورځ کښې صرف دوه يا درے بادامه خوړل. يو ځل بيمار شو نو ډاکټرانو اووئيل چې د اوچې ډوډئ خوړلو په وجه د دوئي کولمې اوچې شوي دي، هغه وخت هغوئي رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡهاوفرمائيل: د څلويښتو کالو نه زه اوچه ډوډئ خوړم او په دې موده کښې ما بالکل سالن [يعني اينګولے] نه دې خوړلے.

(تذکرة المُحَدِّثين، ص183 بتغيرٍ)

باکمال قُوَّتِ حافظه (حکايت)

حضرت محمد بِن ابي حاتم فرمائي: ما د حاشد بن اسماعيل او يو بل بُزُرګ نه اوريدلي دي، هغوئي دواړه بيانوي چې اِمام بُخاري رَحۡمَةُاللهِعَلَيۡه په کم عمر کښې زمونږ سره علمِ حديث حاصلولو د پاره د بصرې د علمائے کرامو په خدمت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاضريدلو، د امام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه نه علاوه مونږ ټولو ملګرو به احاديث محفوظ کولو د پاره ليکل، شپاړس ورځو تيريدو نه پس يوه ورځ مونږه اِمام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه اورټلو چې تاسو احاديث محفوظ نه کولو په وجه د دومره ورځو محنت ضائع کړو. د دې په اوريدلو اِمام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه مونږ ته ارشاد اوفرمائيل: ښه ده تاسو خپل ليکونکي صفحې راوړئ، مونږه خپلې خپلې صفحےراوړې، اِمام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه احاديثِ مبارکه زباني لوستل شروع کړه، تردې چې هغوئي د پينځلَّس زرو نه زيات احاديث زباني واورول، د دې په اوريدلو زمونږ ګمان شو چې مونږ ته دا روايات اِمام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه ليکلي دي.

(ارشادالساری، ج1، ص59 مفهوماً)

اويا زره احاديث ورته ياد وو (حکايت)

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! اِمام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْهبه چې کوم کتاب يو ځل اوکتلو هغه به ورته زباني ياديدلو. د علم حاصلولو په شروع ورځو کښې هغوئي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهته اويا زره احاديث زباني ياد وو او وروسته دا شمير درې لکو (يعني 3 لاك) ته اورسيدلو، يو ځل حضرت سُليمان بِن مجاهد رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه د حضرت محمد بِن سلام رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه په خدمت کښې حاضر شو نو حضرت محمد بِن سلام رَحْمَةُاللهِ عَلَيْهحضرت سُليمان بِن مجاهد رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه ته اوفرمائيل: که تاسو لږ ساعت مخکښې راغلي وے نو ما به تاسو ته هغه ماشوم ښودلے وے کوم چې د اويازره احاديثو حافظ دے. دې هيرانوونکي خبره اوريدلو باندې د حضرت سُليمان بِن مجاهد رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه په زړه کښې د امام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه سره د ملاقات کولو شوق پيدا شو، د حضرت محمد بِن سلام رَحْمَةُاللهِ عَلَيْهد محفل فارغيدو نه پس حضرت سُليمان بِن مجاهد رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه د امام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه لټون شروع کړو، چې کله ئې (د امام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْهسره) ملاقات اوشو نو حضرت سُليمان بِن مجاهد رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه اوفرمائيل: آيا د اويا زره احاديثو حافظ تاسو ئې؟ د دې په اوريدلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

امام بُخاري رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَيۡه اوفرمائيل: آو جي! زه هم هغه حافظ يم، بلکه ما ته د دې نه زيات احاديث ياد دي او د کومو صحابهٔ کرامو عليهِمُ الرِّضوان او تابعينو عليهِمُ الرَّحمه نه زه روايت کووم په هغوئي کښې د اکثرو تاريخ پيدائش، د اوسيدلو ځائ او تاريخ وفات هم پيژنم.

(ارشادالسارى، ج1، ص59)

د حافظے مضبوطيدلو يو راز

د اِمام بُخاري رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَيۡه نه تپوس اوکړے شو: آيا د حافظے مضبوطولو هم څه دوا شته دے؟ هغوئي رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَيۡه اوفرمائيل: دوا خو را ته معلومه نه ده، البته ما ډيره توجه او استقامت سره مطالعه کول د قُوَّتِ حافظه د پاره ډير فائده مند موندلي دي.(فتح البارى، ج1، ص460)

د امام بُخاري رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَيۡه حديث داني

محمد بِن اسحٰق بِن خُزيمه رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَيۡه فرمائي: ما د آسمان لاندې د محمد بِن اسماعيل بُخاري رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَيۡه نه زيات د حديث يو عالِم او حافظ نه دے ليدلے، تردې پورې وئيل کيږي چې کوم حديث "محمد بِن اسماعيل" نه پيژني هغه حديث نه دے.

بُخاري شريف ئې څنګه ليکلے دے؟

اِمام بُخاري رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَيۡه فرمائي: ما چې کله هم په خپل کتاب (صحيح بُخارى) کښې د حديث ليکلو اراده کړې ده نو د هغې نه مخکښې مې غُسل کړے دے او دوه رکعته لمُونځ مې ادا کړے دے. ما په دې کتاب کښې موجود احاديث د شپږ لکو احاديثو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه منتخب كړي دي، ما په شپاړسو كالو كښې دا كتاب ليكلے دے او دا كتاب زما او د الله پاك په مينځ كښې حُجَّت (يعني دليل دے) دے. (المُستطرف، ج1، ص40)

د بُخاري شريف مقبوليت

خوږو او محترمو اسلامي وروڼړو! داسې خو امام بُخاري رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه ډير كتابونه ليكلي دي، خو كوم مقبوليت او شُهرت ''بُخاري شريف'' ته حاصل دے بل كتاب ته نه دے حاصل شوے، اِمام ابوزيد مَروَزِى رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه فرمائي: زه يو ځل په مكه مكرمه كښې د مقامِ اِبراهيم او حجرِ اسوَد په مينځ كښې اوده ووم چې په خوب كښې مې د الله پاك آخري نبـي صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم زيارت اوكړو، نبـي كريم صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد اوفرمائيلو: اے ابو زيد! زما د كتاب درس ولے نه وركوے؟ ما عرض اوكړو: يَا رسُـولَ الله صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم! زما ځان په تاسو قربان! ستاسو كتاب كوم يو دے؟ حُضُورِ اكرَم صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد اوفرمائيلو: د محمد بِن اسماعيل (يعني د امام بُخاري رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه) كتاب ''بُخاري شريف''.

(بستانُ المُحَدِّثين، ص274، 275 ملتقطاً)

د بُخاري شريف شان و عظمت

اے عاشقانِ رسول! د بُخاري شريف په باره كښې وئيل كيږي: ''**اَصَحُّ الۡكُتُبِ بَعۡدَ كِتابِ اللهِ الصَّحِيۡحُ الۡبُخَارِى**''يعني د قرآنِ كريم نه پس د ټولو نه دُرُست كتاب ''صحيح بُخاري'' دے. د دې كتاب پورا نوم دا دے: ''**اَلۡجَامِعُ الۡمُسۡنَدُ الصَّحِيۡحُ الۡمُخۡتَصَرُ مِنۡ اُمُوۡرِ رَسُوۡلِ اللهِ وَسُنَنِهٖ وَ اَيَّامِه**''. حضرت علامه علي قاري رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه فرمائي: بُزُرګانو ليكلي دي: كه يو مشكل كښې ''صحيح بُخاري'' اولوستې شي نو هغه مشكل به لرې شي او دا كتاب كومه كشتۍ كښې وي هغه به نه ډوبيږي، د قحط (يعني باران نه كيدو) په وخت كښې دا اولوستې شي نو باران كيږي. حضرت امام اَصِيلُ الدِّين رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه فرمائي: ما د خپل ځان او نورو خلقو د مشكلاتو او پريشانۍ د پاره د ''صحيح بُخاري''

(c) ketabton.com: The Digital Library

120 ځله ختم کړے دے نو ټول مرادونه او ضرورتونه مې پورا شوي دي، دا ټول برکتونه د سرورِ کائنات صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم دي. (مرقاة، ج1، ص54)

حضرت مفتـی احمد يار خان نعيمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائي: په مصيبتونو کښې ختمِ بُخاري کيږي، د دې په برکت او د الله پاك په فضل سره مصيبتونه ختميږي. (مرآۃالمناجيح، ج1، ص11 مفهوماً)

د اِمام بُخاري عاداتِ مُبارَکه

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! شپه ورځ يو کولو سره او خپل مقصد پورا کولو جذبے سره کاميابي او ترقي حاصليږي، په فضول کارونو کښې ورځ ضائع کول او شپې په غفلت کښې تيروونکي خلق هيڅ کله کاميابي نه شي حاصلولے، امام بُخاري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه به د عيش و عشرت نه لرې اوسيدلو، د شبهاتو نه ځان بچ کيدل ورته د پلار نه په ميراث کښې ميلاؤ وو، د حقوقُ العبادو په حفاظت کولو کښې يو مثالي نمونه وه، د عشقِ رسول کيفيت ئې دا وو چې د خوږ نبـي صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ويښته مبارك ئې ځان سره ساتلو. هغوئي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه به ډير کم خوراك کولو، د خپل نِيَّت ئې ښه حفاظت کولو.

د هغوئي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه د عبادت ذوق هم مثالي وو، ټوله شپه به ويخ پاتي کيدلو او عبادت به ئې کولو، ډير زيات نفلونه به ئې ادا کول، هره ورځ به د نيمې شپې پاڅيدلو او لس سيپارې تلاوت به ئې کولو، په رَمَضَانُ الْمُبَارَك کښې به ئې هره ورځ د يو قرآنِ پاك ختم کولو، په تراويح کښې قرآنِ پاك ختمول د هغوئي په معمولاتو کښې شامل وو. (سير اعلام النبلاء، ج10، ص303،تهذيب الاسماء واللغات، ج1، ص93، طبقاتُ الشافعيه الکبرٰی، ج2، ص224)

د امام بُخاري روزګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! امام بُخاري رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَیۡه زمیندار او سوداګر وو، هغوئي رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَیۡه ته د پلار نه په میراث کښې ډیر مال پاتي شوے وو کوم ئي چې په مضارَبَت ورکړے وو. (مصابیح الجامع للدمامینی، ج5، ص49، فتح الباری، ج1، ص454)

یو ځل هغوئي رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَیۡه اوفرمائیل: ما ته به هره میاشت 500 درهمه ګټه راتله او ما به هغه ټول د علم په طلب کښې خرچ کوله.

(سیر اعلام النبلاء، ج10، ص309)

د شهدو مچۍ 17 ځله اوچیچلو (حکایت)

اِمام بُخاري رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَیۡه یوه ورځ لمُونځ ادا کولو، د شهدو مچۍ هغوئي رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَیۡه 17 ځله اوچیچلو، د لمُونځ پورا کولو نه پس ئي اوفرمائیل: لږ اوګورئ دا څه شيز دے کوم چې په لمَانځه کښې ما ته تکلیف راکولو؟ شاګردانو چې اوکتل نو د هغوئي رَحۡمَةُ اللّٰہِعَلَیۡه ملا 17 ځائ پرسیدلي وه. امام بُخاري رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَیۡه د شهدو مچۍ 17 ځله چیچلو باوُجود لمُونځ نه ماتولو مُتَعَلِّق اووئیل: ما د یو آیت تلاوت کولو او زما دا خواهش وو چې زه دا آیت پورا کړم. (هدی الساری مقدمه فتح الباری، ص455 ملتقطاً)

اے عاشقانِ رسول! تاسو اولیدل! په لمَانځه کښې د خشوع انداز! الله پاك دِ د امام بُخاري رَحۡمَةُاللّٰہِعَلَیۡه په برکت مونږ ته هم د عبادت او تلاوتِ قرآن توفیق رانصیب کړي.

بنادے مجھے نیک نیکوں کا صدقہ گناہوں سے ہر دم بچا یا اِلٰہی
عبادت میں گزرے مری زندگانی کرم ہو کرم یاخدا یا اِلٰہی
(وسائل بخشش مرمم، ص105)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ عَلٰی مُحَمَّد

د جمات ادب

يو ځل اِمام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه په جمات كښې وو، يو كس د خپلې ګيرې نه ډكے ويستلو او په جمات كښې ئې غوزار كړو! هغوئي رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه پاڅيدلو او هغه ډكے ئې په خپل لستونړي كښې كيښودو چې كله د جمات نه بهر شو نو غوزار ئې كړو. (تاريخِ بَغداد، ج2، ص13)

كله ئې هم غِيبَت نه دے كړے

اِمام بُخاري فرمائي: زه اُمِّيد كووم چې د الله پاك په باركاه كښې به په داسې حال كښې حاضريږم چې هغه به زما نه د غِيبَت حساب نه اخلي ځكه چې ما د چا غيبت نه دے كړے. (تاريخِ بَغداد، ج2، ص13)

نيت بدليدل ئې خوښ نه كړل (حكايت)

حضرت بَكر بِن منير رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه بيانوي: يو ځل يو كس اِمام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه ته سامان را اوليږلو، د ماښام په وخت كښې د هغوئي رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه خوا ته يو څو سوداګر راغلل او د پينځه زره (5000) درهمه نفع په بدله كښې ئې هغه سامان اخستل غوښتل نو هغوئي رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه اوفرمائيل: نن شپه صبر اوكړئ، په دويمه ورځ د سوداګرو دويمه ډله راغله، هغوئي د لس زره (10000) درهمو په نفع د اخستلو پيش كش اوكړو، امام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه اوفرمائيل: پرون چې كوم سوداګر راغلي وو، ما په هغوئي باندې د خرڅولو نيت كړے وو، بيا هغوئي رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه هغه سامان خرڅ كړو او اوئې فرمائيل: ما خپل نيت بدلول نه خوښولو.

(تاريخِ بَغداد، ج2، ص12 ملتقطاً)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! د الله والؤ هم څه بنه شان دے، ديني مُعامَله وي يا دُنياوي، دا حضرات په يو حال کښې هم د الله پاك د ويرې نه نه بے ويرې کيږي بلکه په هر حال کښې د خپل نيت او زړه حفاظت کوي، کاش! چې د نن دور سوداګر هم د امام بُخاري رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه پيروي اوکړي او په رښتيا او امانت دارئ سره کاروبار اوکړي نو په زرق کښې به د خيروبرکت سره سره ډير اجر و ثواب اوګټي.

د خرخوونکي د پاره د ويرې خبره

اِمام محمد غزالي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه فرمائي: د قيامت په ورځ به سوداګر د هر هغه کس سره اودرولے شي چا چې په هغه څه څيز خرڅ کړے وي او د کومو خلقو سره چې د هغه اخستل خرڅول شوي وي د هغوئي د شمير برابر به د هغه نه حساب واخستې شي. (احياء العلوم، ج2، ص111)

عاشقِ مال اس میں سوچ آخر کیا عروج و کمال رکھا ہے؟
تجھ کو مل جائے گا جو قسمت میں تیری رزقِ حلال رکھا ہے

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰهُ عَلٰی مُحَمَّد

د اُستاذانو او شاګردانو شمير

اعلیٰ حضرت امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه فرمائي: اِمام بُخاري رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه چې وفات کيدلو نو لس اتيا زره (90000)شاګردان او مُحَدِّثين ئې پريښودي وو. (ملفوظاتِ اعلیٰ حضرت، ص238)

شارِح بُخاري مفتی شريف الحق امجدي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه ليکي: د اِمام بُخاري رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه د اُستاذانو شمير يو زر اتيا دے. (نُزهَةُ القارى، ج1، ص119)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امام بُخاري نصيحت

خوږو او محترمو اسلامي ورونړو! اِمام بُخاري رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه به اکثر دا اشعار لوستلو:

اِغْتَنِمْ فِي الْفَرَاغِ فَضْلَ الرُّكُوْعِ فَعَسَىٰ اَن يَّكُوْنَ مَوْتُكَ بَغْتَةً
كَمْ صَحِيْحٍ رَأَيْتُ مِنْ غَيْرِ سَقَمٍ خَرَجَتْ نَفْسُهُ الصَّحِيْحَةُ فَلْتَةً

ترجمه: **(1)** د فراغت په وخت کښې رکوع او سجود (يعني نفل لمُونځ) غنيمت اوګڼړه، نِزدې ده چې تا ته به مرګ ناڅاپه راشي. **(2)** ما ډير داسې صحت مند خلق ليدلي دي کوم چې څه ناجوړه نه وو او ناڅاپه د هغوئي روحونه اووتل.

(مُکاشفةُ القلوب، ص 271)

آخرت کی کرو جلد تیاریاں موت آکر رہے گی تمہیں بے گماں
موت کا دیکھو اعلان کرتا ہوا سوئے گورِ غریباں جنازہ چلا
کہتا ہے، جامِ ہستی کو جس نے پیا وہ بھی میری طرح قبر میں جائے گا
تم اے بوڑھو سُنو! نوجوانو سنو! اے ضعیفو سنو! پہلوانو سنو!
موت کو ہر گھڑی سر پہ جانو سنو جلد توبہ کرو میری مانو سنو!

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

د خوږ نبي ﷺ په دربار کښې د امام بُخاري انتِظار

حضرت عبدُ الواحد طَوَاوِيسى رَحْمَةُاللهِ عَلَيْه بيانوى چې ما په خوب کښې د خوږ آقا صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم زيارت اوکړو، خوږ نبي صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د صحابهٔ کرامو عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان سره په يو مقام ولاړ وو، ما د خوږ آقا صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم په خدمت کښې سلام عرض کړو، خوږ آقا صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د سلام جواب را عطا کړو. ما د اودريدلو سبب معلوم کړو نو هغوئي صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ارشاد اوفرمائيلو: "زه د محمد

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِن اسماعيل بُخاري انتظار كووم. " څه ورځې پس معلوم شو چې امام بُخاري رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه وفات شوے دے. په تحقيق كولو پته اولګيدله چې په كومه شپه د هغوئي رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه وفات شوے وو هم په هغه شپه ما د حُضُور صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم زيارت كړے وو. (سِيَر اعلام النبلاء، ج10، ص319)

اے عاشقانِ امام بُخاري! اِمام بُخاري رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه په يكم شوالُ المُكَرَّم 256 هجرئ (د اختر په شپه) د 62 كالو په عمر كښې وفات شوے دے. د يوے مودے پورې د هغوئي رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه د قبر مبارك نه د مشك و عنبر نه زياته ښكلي خوشبوئي راتله. بار بار به په قبر مبارك خاوره اچولے كيدله خو خلقو به د تَبَرُّك په وجه خاوره وړله. (طبقاتُ الشافعية الكبرٰى، ج2، ص232، 233 مفهوماً) د هغوئي رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه مزار مبارك سمرقند (اُزبكِستان) ته نِزدې خرتنګ نامې علاقه كښې دے. (سِيَر اعلام النبلاء، ج10، ص319، 320)

د امام بُخاري رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه د مزار بركتونه

حضرت ابوفتح سمرقندي رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه فرمائي: په سمرقند كښې قحط راغلو (يعني د باران نه كيدو په وجه د غذا كمے شو). خلقو ډير ځله "د استسقٰی لمُونځ " اوكړو، دُعاګاني اوغوښتلې خو باران اونشو، بيا يو نيك سړے د [سمرقند] ښار قاضي خوا ته لاړو او هغه ته ئې مشوره وركړه چې تاسو د اِمام بُخاري رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه مزار شريف ته لاړ شئ او هلته د الله پاك نه د باران دُعا اوغواړئ كيدے شي چې الله پاك ستاسو دُعا قبوله كړي. د ښار قاضي دا مشوره قبوله كړه، د ښار خلق ئې ځان سره كړو او د امام بُخاري رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه مزار شريف ته حاضر شو، خلقو هلته ډيره په زارئ او ژړا د الله پاك نه په عاجزئ او انكسارئ دُعا اوغوښتله او د امام بُخاري رَحۡمَةُاللهِ عَلَيۡه په وسيله ئې د دُعا سفارش اوكړو. هغه وخت په آسمان كښې وريځے راغلے او ووه ورځې مسلسل دومره زيات باران اوشو چې خلق په "خرتنګ" كښې حصار شو څكه چې د زيات

(c) ketabton.com: The Digital Library

باران په وجه سمرقند ته رسيدل مشکل شوي وو. (د خرتنګ نه سمرقنده پورې د دريو ورځو فاصله ده.) (ارشاد الساری، ج1، ص67) **د الله پاك دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په برکت دِ زمونږه بے حسابه بخښنه اوشي.** اٰمِيْن بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

اللّٰہُ غنی! شانِ ولی! راج دلوں پر دُنیا سے چلے جائیں حکومت نہیں جاتی

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library